

انواع وقف در آیات

دو نوع وقف در حین قرائت وجود دارد:

وقف اضطراری:

- این وقف زمانی است که قاری به دلیل اتمام نفس، عطسه، سرفه، فراموشی آیه و... مجبور به وقف می شود و چاره ای جز وقف ندارد.

وقف اختیاری:

- وقتی که قاری به تشخیص خود و به صورت ارادی کلمه ای را برای وقف انتخاب می کند. چهار نوع وقف اختیاری وجود دارد:

وقف تام:

اگر بین دو عبارت هیچ نوع رابطه لفظی و معنایی وجود نداشته باشد.

وقف تام:

اگر بین دو عبارت هیچ نوع رابطه لفظی و معنایی وجود نداشته باشد.

وقف کافی:

زمانی که هر یک از دو عبارت برای خود جمله مفیدی هستند و در لفظ نیاز به یکدیگر ندارند ولی در معنا نیازمند هم می باشند.

وقف حسن:

وقتی که عبارت اول کامل و مستقل است و عبارت دوم ناقص و برای کامل شدن خودش نیاز به عبارت اول دارد.

وقف قبیح:

زمانی که دو عبارت در لفظ و معنا به هم تعلق دارند و هیچ کدام از آن ها به تنهایی جمله مفیدی نیستند وقف صحیح نمی باشد.

مهمترین علائم وقف در آیات

در هنگام تلاوت قرآن به علائمی بر می خوریم که هر کدام معنی و مفهوم خاصی را در وقف کردن دارند. بعضی از مهمترین علائم وقف عبارتند از:

علامت وقف	مفهوم	توضیح
«م»	وقف لازم	وقف کردن الزامی است و اگر وقف نکنیم ممکن است مفهوم جمله تغییر کند.
«قف»		باید وقف کنید اما اگر وصل هم کردید اشکالی ندارد.
«صل»		می توانید وقف کنید اما اگر وقف نکنید بهتر است.
«ط»	وقف مطلق	باید وقف کنید زیرا موضوع بحث تمام شده است.
«ج»	وقف جایز	هم می توانید وقف کنید و هم می توانید ادامه بدهید.
«ص» و «جه»	وقف مرخص	چون جمله طولانی بوده و احتمال کم آوردن نفس وجود دارد اجازه دارید که وقف کنید و دوباره از جای مناسب شروع به قرائت کنید.

<p>اجازه ندارید که وقف کنید و اگر مجبور به وقف شدید باید برگردید و دوباره به صورت متصل بخوانید. اگر این علامت وقف در انتهای ایه باشد می توانید وقف کنید.</p>	<p>وقف ممنوع</p>	<p>«لا»</p>
<p>اگر وقف کنید بهتر از ادامه دادن است.</p>		<p>«قلی»</p>
<p>اگر ادامه بدهید بهتر از وقف کردن است.</p>		<p>«صلی» و «ز»</p>
<p>این سه نقطه اگر روی دو کلمه نزدیک به هم قرار داده شود شما فقط بر یکی از دو کلمه می توانید وقف کنید.</p>	<p>وقف معانقه یا مراقبه</p>	<p>«.:»</p>
<p>نوعی وقف که زمان توقف آن بسیار کوتاه است.</p>	<p>سکت</p>	<p>«س»</p>
<p>به معنای سکت طولانی است.</p>		<p>«قفه»</p>

وقف به ابدال:

در دو مورد وقف به ابدال می شود:

۱. اگر حرف آخر «تاء تانیث» متحرک باشد در هنگام وقف به «هاء ساکن» تبدیل می شود. مثل: لُمَزَّةٌ = لُمَزَّهُ

۲. اگر حرف آخر تنوین نصب (ً) داشته باشد در هنگام وقف به «الف مدی» تبدیل می شود. مثل: كِتَابًا = كِتَابَا

وقف به اسکان:

اگر حرف آخر کلمه متحرک باشد یا تنوین جر یا رفع (ِ یا ٌ) داشته باشد هنگام وقف حرف آخر ساکن می شود. مثل: عَذَابٌ أَلِيمٌ = عَذَابٌ أَلِيمٌ

یادتان باشد اگر حرف آخر کلمه تشدید داشت در هنگام وقف ساکن می شود اما باید با تشدید خوانده شود. مثل: فَطَلٌ = فَطَلٌ

همچنین اگر در آخر کلمه «واو مفتوح ما قبل مضموم» یا «یاء مفتوح ماقبل مکسور» داشتیم در هنگام وقف تبدیل به «واو مدی» و «یاء مدی» می شود. مثل: هُوَ = هُوَ یا هِيَ = هِيَ